ԻԺ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5948 10/23 ՕԳՈՍՏՈՍ 1905 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 22 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1323 ԻԺ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5948

Նամակ եւ այլ ամէն ինչ ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՈՒՆՏ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՊԱՏԺԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Պատրիարքարանը այս օրերս հարկ դատեց յանդիմանագիր մը ուղղելու Ակնայ առաջն. տեղապահ Տ. Կորիւն վարդապետ Հատանեանի. Իր վրան խօսեցնելու, ամենեւին մտածման ու խօսակցութեան առարկան դառնալու անձկը ո՛րչափ զօրացեր է այս վարդապետին քով, որ կրօնական չեղումներ յղանալու եւ հրապարակաւ անվախ ու աննկատ մէջտեղ դնելու սովորութիւն կը հետապնդէ չարաչափ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԴԷՍ ՈՒ ԴԷՆ

ՄԵՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

ԳԷՈՐԳ-ՄԵՍՐՈՊ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՏԱՆԱՅԷ

Այս կէտերէ, Ատանայի Ս. Աստուածածնի եւ Ս. Ստեփաննոս ու Թէմին եկեղեցիներուն մէջ, գոհաբանական աղօթքներ եւ փառաբանութիւններ եղած են. Սուլթանին թանկագին կենաց առողջութեան համար։ Երեկոն ժողովուրդը օրհնեց անհետեւեալ մտաւ նակցեցաւ։

ԹՂԹԱԿԻՑ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

Ատանա

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 145

ԹԷՕՖԻԼ ԳԱՕԹԻԷ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ռուսիա ու Ճափոն որոշած են տեղի չտալ.— Խզումը մօտալուտ.— Ապահովիչ կարծիք մը.— Պատերազմական տուգանքին գումարը.— Քորէայի բողոքը։

Բարիզ, 19 օգոստոս.— Բօրթսմութէն հեռագիր մը կը հաղորդէ Մաթէն թերթը՝ օգոստոս 18 թուականով.— «Պատուիրակներու գումարումէն ետքը Գ. Վիթէ երբ օթէլ վերադարձաւ, այս յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Տասնըհինգ յօդուածներուն վրայ վիճաբանութիւնը աւարտած ըլլալով, անոնց չորսին համար համաձայնութեամբ մը, հիմա պիտի սպասենք որ բոլոր ներկայացուած առաջարկութիւնները։ Այդ նիւթերը այնքան շուտով իրարու յաջորդեցին, որ մեր քարտուղարները ժամանակ չունեցան խմբագրելու առաջարկութիւնները։ Երեք հատը միայն պատրաստ են եւ միւսները առաջուընէ պիտի պատրաստուին, որոնց համար երեքշաբթի օրուան պէտք կայ. ասոր համար է որ երեքշաբթի օրը ներկայանք առաջարկութիւնները ստորագրելու համար։ Ձեռնարկման միակ պատճառը այդ է։» Առաւօտը զատ ուրիշ բան մը չունէինք Գ. Վիթէի անունով։ Սակայն համատարած կարծիք է թէ Ռուսներուն աւարտած պայմանաժամը նպաստ չունի Թագաւորին կամ Բեզոբրազովին հրահանգ խնդրելու կամ ստանալու։ Գ. Վիթէի եւ ընկերներուն համար բանակցութիւնները աւարտած են։ Ռուսական պատուիրակութեան ամենէն կարեւոր անդամներէն մէկը խօսք մը վարած է այն շրջանակին մէջ որ լաւատեսութեան վերջին կայծը մարեցաւ։ Ճափոնները հրաժարելու թէ Ռուսիա զիջողութիւն մը պիտի ընէ՝ պատերազմական տուգանքին համաձայնելու։ «Ան ալ իր կարգին մէջ», պատասխանեց Գ. Վիթէն։ Ճափոնները Գ. Թագաւորին բերնով այս յայտարարութիւնը ըրին բարեկամի մը.— «Մեր պահանջքներէն ոչ մէկէն հրաժարելու միտք չունինք, եւ ոչ ալ պատերազմական տուգանքին պիտի պնդենք առանց վերջին ծայրը երթալու»։ Ուրիշն ալ եւս յայտ չէ, ուրիշ բան է թէ Բեզոբրազով ուրտեղ Գ. Վիթէն անգամ մը աւելի պատերազմական տուգանքին հարցը առաջնորդէ Սախալինի թողուելուն խնդրոյն վրայ։ Այդ պատուէրին միջոցին բանակցութեան խզման առաջքը պիտի կրնայ առնուիլ։ Գ. Վիթէ, սակայն, ըսաւ թէ նոր հրահանգներ պիտի չխնդրէ եւ չսպասեր ալ, վասն զի Բեզոբրազով անդրդուելի է։ Թէեւ Ռուսները եւ Ճափոնները ալ եւ յոյս չունին եւ ամէն բան վերջացած կը նկատեն, բայց խզումը տակաւին պաշտօնական չէ, եւ չորս օր կը մնայ, որպէսզի բարեկամ կամ չէզոք պետութիւնները՝ Մ. Նահանգները, Գերմանիա եւ Անգլիա իրենց ազդեցութիւնը ի գործ դնեն Բեզոբրազովի եւ Թոքիոյի մէջ եւ երկու պատերազմողներու միջեւ հաշտութեան փափաքը ունեցող պետութիւնները քննելու, որպէսզի մի գուցէ յառաջիկայ երեքշաբթի օրուան գումարման մէջ ըլլայ, ինչպէս կը կարծուի։ Ուրիշ գիտեմ թէ կարելի է որ Բեզոբրազով տեղի տայ չէզոք բարեկամներու թախանձանքներուն։ Գ. Վիթէ բնաւ չի հաւատար ասոր, բայց անոր ընկերներէն մէկը հաւանական կը գտնէ։

—«Տեսակցեցայ աւագ պատուիրակներէն մէկին հետ որ բոլոր ներսիներուն ներկայ գտնուած է եւ որուն կարծիքին ու բարեխղճութեան մասին կատարեալ վստահութիւն ունիմ։ Այդ անձը այս յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Դժուար է որ Գ. Վիթէ ամէն յոյս կորսուած է եւ անկեղծօրէն կը յայտնէ իր այդ կարծիքը, զոր ամենուս ալ կրկնեց, բայց անձամբ ես կը հաւատամ թէ առակութեան կարելի է խօսք ալ խզումը, եւ թէ բոլորովին յոյս կորսուած չէ։ Գ. Վիթէ ինչ որ կ'ըսէ ըրաւ. ասոր համար իր գործը. խօսքը հիմա Բեզոբրազովին է։ Վասն զի որ Ճափոնները տեղի պիտի տան Մանջուրիայի Արեւելքի մէջ Ռուսիոյ նաւային զօրութիւնը սահմանափակելու, եւ չէզոք նաւահանգիստներ պատսպարուած ռուսական մարտանաւերը յանձնելու խնդրոյն համար։ Երեքշաբթի օրուան ներկայութեան մէջ կարելի է որ բանակցութիւնները վերսկսին։ Բեզոբրազովի եւ Թոքիոյի մէջ ժամանակ պիտի ունենան խորհելու եւ բարեկամական յորդորներուն անսալու։ Կ'ըսուի թէ Գ. Գ. Վիթէ, Մարթէնս եւ ուրիշներ յուսահատած են։ Կը կրկնեմ թէ ես ամէն յոյս կորսուած չեմ եւ թէ դեռ բաւական ժամանակ ունինք։ Դիտել է որ Գ. Վիթէ նոր հրահանգներ չէ խնդրած եւ չսպասեր ալ, բայց Բեզոբրազովի համար արգելք մը չկայ նոր հրահանգներ ղրկելու։»

—«Այս առաւօտեան ներսին մէջ թէեւ Գ. Քոմուրա չէ ճշդած Ճափոնի պահանջած գումարը, բայց յայտարարեց Գ. Վիթէի թէ պատերազմի ծախքերը օրական աւելի քան միլիոն փր. են հինգ հարիւր օրուան մէջ՝ պատերազմը սկսելէն մինչեւ հիմա։»

—Կը ծանուցուի թէ Գ. Գ. Եանի եւ Սինկման Իի, քորէական պատուիրակները, Մ. Նահանգները եկած են Քորէայի ժողովրդեան կողմէ ուղերձագիր մը մատուցանելու Ռուզվելթ նախագահին, որպէսզի իր ազդեցութիւնը բանեցնէ՝ Բօրթսմութի մէջ կատարուող բանակցութեանց պահուն Քորէայի շահերը

պաշտպանելու համար։ Այդ պատուիրակները հրատարակեցին պատճէնը իրենց ուղերձագրին զոր Գ. Ռուզվելթի ղրկած էին։ Այդ ուղերձագիրը կ'ըսէ թէ Ճափոնի կառավարութիւնը ոչինչ ըրած է Քորէայի վիճակը բարւոքելու համար, թէ Ճափոնները բանի մը տեղ արժէքաւոր զիջողութիւններ ձեռք բերին Քորէայէն եւ թէ Քորէացիները կը վախնան թէ մի գուցէ Ճափոն չյարգէ իր խոստումը Քորէայի անկախութիւնը յարգելու մասին։

ԵՐԿՈՒ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴՆԵՐԸ

Պահանջումներ եւ զիջողութիւններ.— Սակարաններուն մէջ.— Գ. Վիթէի մէկ խօսքը.— Գ. Քոմուրայի պատասխանը։

Նիւ-Եորք, 19 օգոստոս.— Ռուսիա մինչեւ հիմա Ճափոնի իրաւունք չտուաւ բարձրանալու, վասն զի պատերազմին պատճառներուն հետ առնչութիւն ունեցող բոլոր պայմանները ընդունեց, մերժելով հանդերձ այն պայմանները որոնք պարտուողներուն միայն կը պարտադրուին։ Ռուսիա կը պատրաստուի ցոյց տալու աշխարհի թէ երբ թշնամութիւնները վերսկսին, պատասխանատուութիւնը Ճափոնի կը վերաբերի, քանի որ Ճափոն պայմաններ կ'առաջարկէ անընդունելի։ Եթէ հաշտութիւնը կնքուի, Ռուսիա իրեն պիտի վերապահէ արժանիքը, գէթ մասամբ, եւ ցոյց պիտի տայ թէ իր զիջողութիւններէն ո՛րքան բան զոհած է երկարատեւ ապահովութեան մը առաջքը առնելու համար։ Սակայն պէտք է խոստովանիլ թէ, մինչեւ հիմա, դեռ բան մը չիմացուեցաւ թէ Ռուսիա անկէ ինչ կ'ակնկալէ, մինչդեռ կարելի է ըսել նաեւ Ճափոնի մասին։ Սակայն աղբիւրէ առանձնական լուրեր կը հասնին, հրատարակելու թէ համար աս առաջարկութիւնը կ'ըլլայ.— Ռուսիա պիտի թողու Սախալինը եւ Ճափոն պատերազմի տուգանքէ մը պիտի հրաժարի, որ սակայն պէտք ըլլայ իր պահանջներէն։ Նիւ-Եորքի, Բոստոնի եւ Լոնտոնի սակարաններուն մէջ առաջ եկած գինիներու բարձրացումը պէտք է վերագրել նոյն աղբիւրէ ելլող լուրերուն։ Գ. Վիթէ, սակայն, յայտարարեց եւ կրկնեց թէ Ռուսիա բնաւ պիտի չվճարէ Սախալինը եւ մինչեւ պիտի մերժէ պատերազմի տուգանքի մը վճարումը։ Պատուիրակներու երէկուան նիստին մէջ անցած օրը գրգռութիւն մը տիրեց, ինչ որ այսօր ալ անկէ չեղաւ։ Գ. Վիթէ պահ մը յայտարարեց.— «Ձեր առաջարկած պայմանները անհնարին են։» Պարոն Քոմուրա պատասխանեց.— «Ինչ որ մենք կը նկատենք այն միայն կ'ընենք. բաւ է որ այսպէս համար կը գոհանանք։» Պատերազմի տուգանքին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն Ճափոնները որոշ գումար մը չառաջարկեցին։ Ռուսները թէեւ չուզեն որ վիճաբանութիւնները մինչեւ հոն առաջ տարուին։ Ռուսները միշտ կը պնդեն թէ պարտուած ազգերը միայն պարտաւոր են պատերազմական տուգանք մը հատուցանել։ Ճափոնները բարեփոխութիւններ չէզոք նաւահանգիստներ պատսպարուած ռուսական մարտանաւերուն յանձնուելուն համար առաջարկուած պայմանը. այդ առաջարկին միայն այն նաւերը կը ճանչնան որոնք ռազմանաւերու ամենէն կարեւորներն են։ Սան-Ֆրանչիսքոյի մէջ գտնուող կղզիներէն նաւերը, Ռուսիա նաեւ Ճափոնի պէտք է յանձնէ զրահաւոր մը, հինգ յածանաւ, թորփիլակիրներ մը եւ առանձին թորփիլանաւ։ Դիւրաւ հասկնալի է թէ երկու կողմն ալ չեն ուզեր տեղի տալ։

ՑՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոնի մէջ.— Լաւատեսութիւն.— Քոնսոլիտներու գինը հաստատ կը մնայ.— Ցուսալից տրամադրութիւններ։

Բարիզ, 19 օգոստոս.— Էքօ տը Բարի հեռագիրը առաւօտ է Լոնտոնէն իր թղթակցէն.— «Լոնտոնի մէջ, այս միջոցիս, չափազանց են թէ ո՛րքան հաւատալու է այն հակառակ լուրերուն որոնց ամէն վայրկեան կը հասնին Նիւ-Եորքէն, Բօրթսմութէն, Բարիզէն եւ ուրիշ տեղերէ։ Լոնտոնի մէջ, ընդհանրապէս, հաշտութեան մը բաւական յուսատեսութիւն մը կը տիրէ։ Համարեալ լրագիրները առանձինն լուրերու վրայ, լաւատեսութիւն մը զոր անկէ կուտաս կ'ուզեն պահել փոխանցման եւ նոյն իսկ անգլիական կարգ մը թղթակիցներու յոռետես գուշակութիւններէ։ Այսօր Լոնտոնի սակարանին մէջ կար այն համոզումը թէ բանակցութիւնները խզուած են, հաստատութիւն չգտաւ եւ քոնսոլիտներուն գինը անփոփոխ մնաց։ Դիւանագիտական շրջանակներու եւ մանաւանդ Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ կը յուսան թէ բանակցութիւնները խզելու առաջնորդ կրնար ենթադրուիլ թէ պիտի չյաջողին։ Նաեւ գոհ կը յայտնուի թէ աւելի պատերազմողներէն մէկը, ինչպէս կը ծանուցանէ հեռագրական գործակալութիւն մը, գոհ գտնուած ըլլայ թէ «Անգլիոյ ձեռքը կ'երեւայ ներկայ բանակցութեանց մէջ։» Արդարեւ մինչեւ հիմա Անգլիա զգուշաւոր կացութեան մը մէջ պահած է եւ կամ միջամտութեան ձեռնարկելէ զգուշացած, եւ եթէ իրաւ է որ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանսդաունը, ամէն օր, Լոնտոնի ճափոնական դեսպանին միջնորդ ուղղութիւն կը տանի հաշտութեան բանակցութեանց վիճակին վրայ, սակայն չէ տուած այն անգամ խորհուրդ մը որ կարենայ ազդեցութիւն բանեցնել ճափո-

նական պատուիրակներուն վրայ։ Հաշտութեան բանակցութիւնները ոչինչ տեղի տուած չէին Ճափոնի կառավարութիւնը ծանուցած էր Անգլիոյ կառավարութեան թէ Ճափոն պատրաստ է ամէն կարելի զիջողութեան, որպէսզի կարելի ըլլայ ձեռք բերել առական հաշտութիւն մը, պատուաւոր Ռուսիոյ համար։ Նաեւ նոյն աղբիւրներէ չափով գոհացուցիչ Ճափոնի համար։ Այդ ենթադրութեան յայտարարութեան վրայ Անգլիոյ կառավարութիւնը պատասխանեց թէ կատարեալ համաձայն է այդ հաշտարար առաջարկութեանց։ Անկէ ի վեր կորսուած ոչ եւ է փոփոխութիւն չէ կատարուած երկու կառավարութեանց միջեւ, բայց կարելի է ըսել որ եթէ երբեք Անգլիոյ կառավարութիւնը ստիպուի միջամտել, միայն երկու պատերազմողներուն միջեւ համաձայնութիւնը փութացնելու համար պիտի ըլլայ։ Պարոն Քոմուրայի կողմէ Լոնտոնի ճափոնական դեսպան Հայաշիի կամքին ուղղուած ընդարձակ հեռագիրները ո՛չ միայն Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատան կը հաղորդուին, այլ նաեւ Էտուարտ թագաւորին։ Իրազեկ անձերու ընթացքին նայելով, այդ հեռագիրները վերջնական հանգամանք մը չունէին։ Ռուսական եւ ճափոնական պատուիրակներուն միջեւ մինչեւ հիմա եղածներուն գալով, չանհ կան է դիտել թէ չեն յաջողիր համաձայնիլ արդէն որոշուած նշանակալու թեանց վրայ։ Օրինակի համար Սարդինէն Բօրթ-Արթուր երկաթուղին բուժելով նկատմամբ ալ անոնք կ'ըսեն թէ Ռուսները այդ գիծը պիտի թողուն Ճափոնի, եւ բիւներ ալ կը հաւատան թէ Չինաստանի պիտի վերադարձուի։ Վիճաբանութիւնները եւ ոչ մէկ կէտով կը լուսաբանուին, եւ ինչ որ ալ ըլլան զանազան կէտերու մասին գոյացած համաձայնութեանց համար պարուած ճշդ մանրամասնութիւնները, այնպէս կը նկատուի թէ կատարուած գործը կարեւոր քայլ մըն է դէպ ի հաշտութիւն։»

ԹՈՔԻՈՅԻ ՄԷՋ

Հաշտութիւնը հաւանական կը նկատուի. Սակարանին մէջ գիները կը բարձրանան.— Աւելի խիստ պայմաններ պահանջողները։

Լոնտոն, 19 օգոստոս.— Տէյլի Թէլէկրաֆ թերթը Թոքիոյէն հեռագրով կը հաղորդէ թէ ...— «Իրենց առաջին Ճափոնի Սախալինը դարձուց մտածողներ հաւանականօրէն պիտի հրաժարին հաշտութեան համար շատ լաւ յայտարար։ Թոքիոյի մէջ ընդհանուր կարծիքն այն է թէ հաշտութիւնը ապահովուած է։ Սակարանին մէջ գինները կը բարձրանան։

—«Ասահի»գորմէ անդամներուն մէկ գումարման մէջ, որուն մասնակցեցան օրէնսդիրներ եւ վաճառականներ, որոշուած մը արուեցաւ՝ խնդրելու Ճափոնի կառավարութենէն որ աւելի խիստ պայմաններ պահանջէ Ռուսիայէն։ Քոմուրին լրագիրը կը խօսի աւագ թերթերուն քաղաքականութեանց վրայ. կը յայտնէ թէ այլեւս յաւակնութիւն պիտի չլլայ. ճափոնական նոյն թերթը կը հաստատէ թէ մեծ յառաջդիմութիւններ եղած են դէպ ի հաշտութիւն։ Սախալինի խնդրոյն համար ռուսական պատուիրակները համաձայնելու զիջողութիւն մը ըրած պիտի չըլլան, ինչ որ ռուսական աւագներով եղելի մը թողուլը կը նկատուի, Ճափոններուն համար վերադառնալու մէկ է ձեռքէ ելած երկիր մը։ Քոմուրեն մանաւանդ թերթերը, Բօրթսմութի մէջ կը հաստատէ ճափոնական պայմաններու չորս կէտերուն կատարուելութիւնը. նաեւ կը յայտարարէ թէ Ռուսիա նորէն ըսեր է որ պատերազմական տուգանք պիտի չհատուցանէ կամ երկիր պիտի չթողու։ Քոմուրին կը յորդէ թէ ընկերը բան մը միայն կը մնայ Գ. Վիթէի՝ այն է հաշտութիւն կնքել, վասն զի Գ. Վիթէ իր դիրքը պահելու համար պարտաւոր է անպատճառ հաշտութիւն կնքել։ Ճիճի Շինբօ գիտել կուտայ թէ Ճափոն պատերազմական տուգանք չի պահանջեր, այլ միայն պատերազմին իր ըրած ծախքերը։ Պէտք է ըմբռնել որ Ճափոն այնքան մեծ ծանրաբեռնութիւն բայց պիտի չտայ՝ միայն յաղթութեան պտուղները ընդունելով։ Ասահի կ'ըսէ թէ Ճափոնի պահանջումներուն համակրողները է ամբողջ աշխարհը։ Մէնիչինի կը յայտարարէ թէ Լի-Հունկ-Չանկ-ալ պատերազմական տուգանք եւ երկիր տալը մերժեց, բայց յետոյ այդ երկուքն ալ կետերուն նկատմամբ ալ տեղի տուաւ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 օգոստոս.— Բօրթսմութէն ստացուած լուրերու նայելով, երեքշաբթի օրը ժամ 3ին տեղի ունեցած պատուիրակներու գումարումին մէջ պատուիրակները փոխանակեցին պատրաստուած թղթածրարները։ Ճափոնները կը պնդեն Սախալինի թողուելուն վրայ, մինչդեռ Ռուսները կը յայտարարեն թէ Ճափոնները իրաւունք չունին Սախալինը գրաւելու։ Ճափոնները, ըսելով որ յաւելեալ յաղթանակներ տարած են, պատերազմական տուգանք կը պահանջեն։ Ռուսներն ալ չեն խոստովանիր իրենց պարտուած ըլլալը եւ խօսել կ'ընդդիմանան պատերազմական տուգանքի հատուցման։ Ռուսները, յայտարարելով որ Ճափոնները չեն կրցած ռուսական հողէն նոյն իսկ թիզ մը տեղ գրաւել, կ'ըսեն թէ Ճափոնները իրաւունք չունին պատերազմական տուգանք պահանջելու։ Ռուսները նաեւ կ'ընդդիմանան չէզոք նաւահանգիստներ պատսպարուած ռուսական

մարտանաւերը յանձնելու, ըսելով որ հակառակ է միջազգային իրաւանց։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Գ. Վիթէ այս յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Բեզոբրազովէն նոր հրահանգ չառնուցայ։ Սխալ է այն լուրը թէ Գ. Ռուզվելթ առաջարկած ըլլայ իրաւարարական դատարանի մը յանձնել այն խնդիրները որոնց մասին համաձայնութիւն չէ գոյացած եւ դժուարութիւններ ծագած են։ Հաշտութեան բանակցութիւնները նպաստաւոր ելքի մը յանգեցնելու համար եղած ջանքերուն հակառակ, Ճափոններուն յամառութիւնը անհրաժեշտ պիտի ընծայէ պատերազմին շարունակութիւնը։»

ԲՈՐԹՍՄԱՈՒԹ.— Նիքոլա կայսրը Գ. Վիթէի ղրկեց Լինեվիչ զօրավարէն մէկ հեռագիրը, որով ռուս սպարապետը կը փափաքի շարունակել պատերազմը։

ԹՈՔԻՕ.— Ճափոնական լրագիրները կը յայտարարեն թէ Ճափոնները բնաւ պիտի չզիջանին Սախալինը իրենց թողուլու եւ պատերազմական տուգանք մը հատուցանելու խնդիրները, վասն զի ասոնք հիմնական պայմաններ են Ճափոններուն համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բօրթսմութէն կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի թէ Գ. Վիթէ առընդունելի կը նկատէ Սախալինը թողլու եւ պատերազմական տուգանք հատուցանելու խնդիրները իրաւարարական ատեանի մը յանձնելու առաջարկութիւնը, վասն զի եթէ ինք ալ ընդունի, ճափոնական պատուիրակները պիտի մերժեն։

ԲՈՐԹՍՄԱՈՒԹ.— Գ. Քոնէքօ կը յայտարարէ թէ անկախ մնացած բոլոր խնդիրները նկատողութեան պիտի առնուին պատուիրակներու յառաջիկայ գումարումին մէջ։ Այդ գումարումը մեծ կարեւորութիւն պիտի ունենայ, որովհետեւ կամ բանակցութիւնները պիտի խզուին եւ կամ հաշտութեան հիմերը պիտի ստանանուին։

—Ռուս պատուիրակները իրենց բողոքագրին մէջ Ե. յօդուածին դէմ աս դիտողութիւնները կ'ընեն.— «Ճափոնները 1850էն առաջ Սախալինի մասին պահանջում մը չեն ըրած։ Այդ կղզիին վրայ, Ռուսիոյ վիճակական իրաւունքը ճանչցած են 1875էն կնքուած դաշնագրով։ Թէեւ այդ իրաւունքը վաւերացուած են»։ Ռուս պատուիրակները Թ. յօդուածն ալ մերժելով կ'ըսեն.— «Ռուսները չեն կրնար ընդունիլ որ Ճափոններուն կողմէ բոլորովին պարտուած են։ Ճափոնները բնաւ պատերազմական տուգանք չեն կրնար պահանջել Ռուսներէն, վասն զի Ճափոնները չեն կրցած բուն իսկ ռուսական հողէն թիզ մը գրաւել։» Ժ. յօդուածին մերժումն ալ այսպէս կը պատճառաբանեն. «Միջազգային իրաւանց համապատասխան չէ Ճափոններուն այն պահանջումը թէ չէզոք նաւահանգիստներ պատսպարուած ռուսական մարտանաւերը իրենց յանձնուին։ Հետեւաբար Ռուսները բնաւ չեն կրնար ընդունիլ այդ յօդուածը, բայց առ կէտը միայն կրնան ապահովել թէ Մայրագոյն Արեւելքի Ճափոնի նաւային զօրութիւնը բնաւ յարձակողական պիտի չըլլայ, թերեւս Ռուսներուն կողմէ։

—Հաշտութեան բանակցութեանց յետաձգումը կը վերագրուի այն պարագային թէ պատուիրակները նոր հրահանգներու կը սպասեն իրենց կառավարութիւններէն։

— Նորէն յոյս կայ թէ հաշտութիւն պիտի կնքուի եւ պատերազմը պիտի չշարունակուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզ կարեւոր յօդուածի մը մէջ կը յայտարարէ թէ ճափոնական պատուիրակները, դիւանագիտական փորձառութեան տեսակէտով, գերազանց են ռուսական պատուիրակներէն։

—Պատուիրակներուն այսօրուան գումարումին մէջ անհամաձայնութեան առարկայ եղած չորս յօդուածները նկատողութեան առնուեցան, սակայն բանակցութիւնները գաղտնի կը պահուին, առավել յայտնի չըլլար որ վերոգրեալ խնդիրները կարգադրուած են թէ ոչ, սակայն հաւանական կ'երեւայ որ պատուիրակները պիտի հարկադրուին այս շաբթու շարունակել բանակցութիւնները։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Այս տեղի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Գ. Ռուզվելթի կողմէ նորէն ձեռք առնուած միջնորդութեան հետեւանքով հաշտութեան բանակցութիւնները նպաստաւոր ելքի մը պիտի յանգին։

ԲՈՐԹՍՄԱՈՒԹ.— Պատուիրակներու այսօրուան գումարումին մէջ կարգադրուելիք անհամաձայնութեան առարկայ եղած խնդիրներուն մէջ մասը, որով կատարեալ վստահութիւն կայ թէ ալ եւս հաշտութիւն պիտի կնքուի։ Բանակցութիւնները պիտի շարունակուին։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ամերիկեան բոլոր մեծ թերթերուն հեռագիրներ ստացելով Գ. Ռուզվելթի, շնորհաւորեցին զայն, հաշտութեան բանակցութիւնները արդիւնաւոր ընծայելու մասին տարած ջանքերուն համար։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ներքին կատարուած երկար խորհրդակցութիւններէ ետքը վերջնական որոշումը հաշտութիւն կնքելու եւ այդ որոշումը հաղորդուեցաւ ռուսական պատուիրակներուն, որոնք այս օրուան բանակցութեանց մէջ զայն յայտնած պիտի վարուին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռուսիոյ քաղաքական շրջանակներուն մէջ մեծ մասնաւորութիւն կը պատճառէ այն դիրքը թէ ճափոնական նաւատորմին մէջ մտնեն ռուսական ջոկատները պիտի աշխատեր։ Ռուսիա, այդ նաւատորմին ժամանումէն առաջ, հաշտութիւն պիտի կնքէ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ամերիկեան լրագիրներէն մէկին թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունենալով Գ. Ռուզվելթի վստահութիւնը վայելող անձի մը հետ, որ այս յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Գ. Ռուզվելթ եթէ կարծած ըլլար որ հաշտութեան բանակցութիւնները արդիւնք մը պիտի չունենան, պիտի չմիջամտէր։ Նախագահը կը մտածէ թէ հիմա է քաղաքական ընդհանուր կացութեան, որով իր միջամտութիւնը ճիշդ պիտի ելլէ։ Հետեւաբար պէտք չէ հաւատալ այն յուսահատ լուրերուն թէ բանակցութիւնները պիտի խզուին, ուստի հարկ է սպասել արդիւնքին։» Այս յայտարարութիւնը այժմ կատարեալ անոնց որ համոզուած կը գտնուին են թէ հաշտութիւն պիտի կնքուի։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բեթերսբուրգէն ստացուած հեռագիր մը նայելով, կ'ենթադրուի թէ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ անհամաձայնութեան առարկայ եղած խնդիրները առ կերպով պիտի կարգադրուին.— Պատերազմական տուգանքի խնդիրը պիտի լուծուի՝ Մանչուրիոյ երկաթուղիները Չինաստանի թողլով, առոր համար առանձին փոխադարձով եւ ռուս գերիներու կենսաթոշակ Ճափոնի ըրած ծախքերը հատուցանելով. նաեւ կարելի պիտի ըլլայ Ճափոնի մը կեցնել չէզոք նաւահանգիստներ պատսպարուած ռուս մարտանաւերը իրեն յանձնելու պահանջումէն, քանի որ հակառակ է միջազգային իրաւանց։ Ռուսիա պիտի հաւանի Սախալինը կորդ մը պայմանաւ թողլու Ճափոնի։

ՊԻՈՍ Ժ. ԵՒ ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.

Պապին յարաբերութիւնները Գերմանիոյ հետ.— Հաշտարար քաղաքականութիւնը.— Լեոն ԺԳ. Պապին քննադատ,

Բարիզ, 19 օգոստոս.— Հռոմէն հեռագիր կը հաղորդէ Մաթէն թերթը.— «Վիլհէլմ կայսրը, անցեալ օր, հիւսիսէն մէջ պատմեց թէ Լէոն ԺԳ. բարեկամական եւ անձնական յարաբերութիւններ ըրած էր իրեն, հակառակ բողոքական մը ըլլալուն։ Վատիկանի անձնաւորութիւններէն մէկը, այդ առթիւ ինծի հաղորդեց Պիոս Ժ.ի մէկ խօսքը, որ ցոյց կուտայ թէ Վատիկանի մէջ այդ տեսակէտով բան մը չէ փոխուած։ Պիոս Ժ. օր մը իր ներկայութեան կ'ընդունէր իտալացի անձնաւորութիւն մը որ բարձր կացութիւն մը ունի դիւանագիտութեան մէջ, Վիեննայի մէջ եկեղեցական ասպարէզին վրայ կը խօսուէր մանաւանդ եւ ընդհանուր մը։ Պապը վկայեց կ'ըսէր.— Պիոս Ժ. բաղդատութիւն մը ըրաւ Ֆրանսայի, ուր կաթոլիկներ կ'հալածուին, եւ Գերմանիոյ միջեւ, ուր կայսեր կողմէ կը պաշտպանուին։ Դիւանագէտը ըսաւ թէ ճիշդ է, սակայն Վիլհէլմ Բ. կաթոլիկ չէ, այլ բողոքական է։ Պապը պատասխանեց.— «Բողոքական՝ս։ Բողոքական՝ս։ Ի՜նչ ըսել է։ Ո՛րքան կ'ուզէ թող բողոքական ըլլայ, բայց պարկեշտ է եւ ծայրայեղ պարկեշտ. անոր հետ կարելի է համաձայնիլ։»

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Գերման փոխատուութեան ծուղակ.— Գերման թերթի մը կարծիքը.— Իտալական թերթի մը առաջարկը.— Ցարծակում։

Պերլին, 19 օգոստոս.— Կը հաստատուի թէ կէս միլիոն անգլիական ոսկի գերման փոխատուութեան կնքումը պէտք չէ ընդունուի իբր պատասխան Ֆրանսական նաւաբաժնին անգլիական ջուրերը ասած այցելութեան, ինչպէս կը կարծեն անգլիական լրագիրներէն ոմանք։ Կէօլնիշէ Ցայթունկ Թանժէրէ կ'իմանայ թէ պաշտօնական աղբիւրներ կարեւորութիւն չեն ընծայեր գերման փոխատուութեան, որ մասնաւոր ձեռնարկի մը պիտի յառաջանայ։ Իբր գրաւական, գերման առողջանքները իբր երաշխաւորութիւն առած են պատական կալուածներ։ Գերմանը պիտի վճարուի՝ Մարոքի կացութեան վրայ Դեսպանախորհրդի որոշում մը տալէ յետոյ։ Իրազեկ շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ ֆրանսական կառավարութեան խմոր աջաւած է փոխատուութիւնը կնքուելէն քանի մը օր առաջ։ Տէյլի Թէլէկրաֆի Թանժէրի թղթակիցը կ'ըսէ թէ գերման փոխատուութիւնը զուտ ելմտական գործ մըն է, եւ առեւտրական անհրաժեշտ պէտքերու յատկացուած։

—Քէօլնիշէ Ցայթունկի Թանժէրի թղթակիցը կ'ըսէ թէ սխալ է այն լուրը, որուն համաձայն, Մարոքի մէջ անհպատ զգացումներ կը տեսնուին օտարներուն նկատմամբ։ Գերմանական եւ ֆրանսական գեսպաններուն միջեւ յարաբերութիւնները լաւ են։ Նոյն թերթը կ'աւելցնէ թէ Մարոքի վեհապետը եւ կառավարութիւնը չեն հակառակիր բարեփոխումներու գործադրութեան, որոնք առակուն պիտի իրագործուին։

—Մեսաճէրօ յօդուած մը հրատարակելով Դեսպանախորհրդին վրայ, կ'առաջարկէ որ օտարազգի պատուիրակներ ներկայացուցիչ կարգուին, որպէսզի Իտալիա կարենայ պէտք եղած կերպով պաշտպանել իր եւմտական եւ առեւտրական շահերը։

—Նոյնչափ ալ մեծ բեռներ ասացուցիչներ, որոնք ծովեզերը կը պտտէին Թանժէրէն երկու քիլոմէթր հեռու, յարձակած կերպով մը քարերով եւ կողոպտեցին, մինչ առանց պատճառելու ենթարկուելէ յետոյ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ ՊԱԼԹԻԿԻ ՄԷՋ

Գերման նաւու մը ծով իջուցման առթիւ.— Անգլիական նաւաբաժնին գաց բնդունելութիւնը։

Պերլին, 19 օգոստոս (Թանի թղթակցէ).— Կ'ըսուի թէ, անգլիական նաւատորմին Սուինեմիւնտ գալու անհամեմատ ընդունելութեան հետեւանքով, Մանչի առաջնորդ անգլիական նաւատորմին ներկայ չպիտի ըլլայ Իմբերաթրիս-Աւկուսթա-Վիքթորիայի ծով իջուցման, այլ քանի մը նաւեր ծովակալներու հետ պիտի մտնեն նաւահանգիստ։ Նաւատորմին բոլոր մարտանաւերը խարիսխ պիտի նետեն նաւահանգիստին առջեւ. օդը փոթորկալից ըլլալու պարագային՝ Պօրնհոլմի ջուրերուն մէջ պիտի պատսպարին։ Կէս-պաշտօնական շրջանակ մը կ'ըսէ թէ մասնաւոր նշանակութիւն չունին այն պարագան, որով հանդէսները կը պատուին Մանչի նաւատորմին չեն արուած։ Երկու տարի առաջ ալ, հանդէսներ շարունակեցան գերման նաւերուն՝ խորհրդական նաւահանգիստի մը մէջ։ Ոչ ոք վիրաւորանք զգաց այդ մասին։ Սակայն, Գերմաններուն թելադրութիւն պիտի ըլլայ Սուինեմիւնտի առջեւ գտնուող անգլիական մարտանաւերը այցելելու։ Գալով Անգլիոյ նաւատորմին ըլլալիք պաշտօնական ընդունելութեան, բան մը չի գիտցուիր տակաւին։ Սուինեմիւնտի թաղապետութիւնը մերժեց առաջարկ մը, որուն համաձայն, կ'ուզուէր հանդէս մը տալ ի պատիւ անգլիական նաւատորմին։ Կ'ըսուի թէ Վիլհէլմ կայսրը բանախօսութիւն մը պիտի ընէ նոր չոգենաւուն ծով իջուցման առթիւ։

ՀՈՒՆՁՔԵՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Բարիզի առեւտրական Սենեակի զեկոյցը.— Լաւատես գուշակութիւններ։

Բարիզ, 19 օգոստոս.— Հռոմէի առեւտրական Սենեակը աս կանխատեսութիւնները կ'ընէ Ռուսիոյ հունձքերուն վրայ. «Հիմակուընէ կարելի է կանխատեսել թէ արմտիքներու ամբողջ հունձքը միջին արդիւնքի մօտ բան մը պիտի ըլլայ։ Ձմեռն ցորենները, ընդհանրապէս, միջինէն բարձր բերք մը կը խոստանան, իսկ գարնան ցորենները՝ միջին հունձք մը։ Վարսակի եւ գարիին գալով, միջինէն աւելի բերք մը կը յուսացուի։ Հաճարի հունձքը ամենէն վատն է։ Հետեւաբար, այս պայմաններուն մէջ, արտածման դէմ արգելիլք հաւանական արգելքը անհիմն է։ Եթէ երբեք նաւագնաց մը կայ արտադրութեան մէջ, ան ալ հաճարի մասին է, քանի որ միւս արմտիքներուն բերքերը միջին եւ միջինէն վեր են։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Սոմալիլէնտի նկատմամբ համաձայնութեան դաշնագիր.— Անգլիական զօրքերը Սոմալիլէնտի մէջ.— Իտալիոյ բնթացքը։

Լոնտոն, 19 օգոստոս.— Լրագիրներուն հաղորդուած գեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Մեծն-Բրիտանիա եւ Իտալիա իրարու հետ համաձայնած են Սոմալիլէնտի մէջ իրենց հետեւելիք քաղաքականութեան մասին։ Անգլիա, օգոստոս ամսուան վերջերը, Սոմալիլէնտէն ներսերէն պիտի քաշէ իր զօրքերը, որոնք թուով 700 Հնդիկներ, Պերպերայի մէջ համախմբուած են։ Որոշուած է վստահիլ տեղացիներու պահպանութիւնը յանձնել դաշնակից ցեղերու, որոնց կը տրուին զէնքեր ու թնդանօթ։ Այդ ցեղերու վրայ ալ կը հսկեն քաղաքական գործեր, որոնք 500 սոմալի հեծեալներ են։ Ցեղային այդ հեծեալները դաւթեն պիտի առնուին։ Ինչպէս յայտնի է, այս տարուան սկիզբը, Իտալիոյ կառավարութեան դիւանագիտական ներկայացուցիչը Գ. Բէնթոլազզա յաջողած էր հաշտութիւն կնքել Մոլլահի հետ, որ կը խոստանար անգլիական եւ իտալական կառավարութեանց հանդէպ յարգել այդ դաշնագիրը։ Այդ լուրը մեծ ապշութիւն առաջ բերաւ Անգլիոյ մէջ, ուր վերջ կուտար անձնական պատերազմի մը նկատմամբ, որ 1901էն սկսած՝ վերջանալու միտք չունէր։ Պերպերա, ուր անգլիական կառավարութիւնը պիտի համախմբէ իր զօրքերը, այն քաղաքն է, ուր առաջին անգամ երեւան ելաւ Մոլլահը 1899ի ամբողջ։ Գ. Բէնթոլազզայի կողմէ ստորագրուած համաձայնութենէն առաջ, Անգլիոյ պատերազմական պաշտօնատունը, արտաքին գործոց նախարարութեան հետ համախորհուրդ, որոշած է ձեռնարկել բարեկամ ցեղերու ապաստանին, ինչպէս կ'ընէ այսօր Եգիպտ. Թագաւորի 1905 մարտ 8ի նամակին մէջ, Լորտ Քրոմէր կը ծանուցանէր թէ կառավարութիւնը ընդունած էր այդ դրութիւնը, աւելցնելով որ Բէնծաւոր 33րդ զօրագունդը դեռ տարի մը պիտի մնար Սոմալիլէնտի մէջ, զինուորական կազմակերպութեան վերջացման սպասելով։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՉԻՆ

Ամերիկեան ապրանքներուն դէմ պայքարը մեղմացած.— Չինական իշխանութեանց ընթացքը։

Ուաշինկթըն, 19 օգոստոս.— Չինական իշխանութիւնները կը սկսին հակազդեցութիւն մը առաջ բերել հակաամերիկեան յուզման եւ Մ. Նահանգաց ապրանքներուն դէմ մղուած փոխադարձ միջոցներուն նկատմամբ։ Շանկայէն Մոռնինկ Բոսթ կը հեռագրէ թէ փոխարքան յայտարարութիւն մը հանած է ամերիկեան ապրանքներուն համար մղուած պայքարին դէմ Չինական լրագիր մը խափանուեցաւ Թիէն-Ծին մէջ, ամերիկեան ապրանքներուն դէմ մղուած պայքարը ջլատուելու համար։ Կառավարութիւնը հիմա'ն չի տար որ չինական առեւտրական ընկերակցութիւնները գումարուին, պայքար մղելու համար ամերիկեան ապրանքներուն դէմ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սանիէի ռութպան տրուեցաւ կրթական նախարարութեան խորհուրդին դիւանին միւմեյիզ Ճէվտէթ էֆ.ի եւ Էրզրումի վաճառականներէն Իսմայիլզատէ Թէվֆիք էֆ.ի։

—Թէքիրտաղի գաւառին Տէֆթէրխանէի պաշտօնեայ անուանուեցաւ նոյն գաւառին տաւարական դատարանին ատենադպիր Համտի էֆ.։

—Էտիրնէի նահանգին Թրնովա գաւառակին գայմագամի օգնական անուանուեցաւ Նաջիպ էֆ.։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ հաշուապահ Պ. Միլիոթի Գամինէթիի, թիկնապահ Յունաստանի Վեհ. Թագաւորին։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ տօքթ. Էքսոմիտոս էֆ.ի,

ԵԷՄԷՆԻ ԱՊՍՏԱՄԲՆԵՐԸ.— Սա պաշտօնական ձեկոյցը հրատարակուած է Թուրք լրագիրներու այսօրուան թիւին մէջ.

«Նախապէս ծանուցուեցաւ թէ Թաազ գաւառին շրջակայ Ապ գաւառակին Պատան լեռը ապաստանած ապստամբները կայս. զինուորներու կողմէ ի՛նչ եղանակով վտարուեցան ու հալածուեցան, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին։ Այս անգամ Եէմէնի կուսակալը փոխմարշալ եւ զինուորական ընդհանուր զօրութեանց հրամանատար միւշիր Ֆէյզի փաշա, Թաազի հեռագրատունէն 1321 օգոստոս 5 թուականի մէկ հեռագրին վրայ, օգոստոս 7 թուականով սա հեռագիրը ուղղած է Մեծ-Եպարքոսին.— «Կայս. զինուորները հինգ օր պաշարեցին Պէյթը Խալաֆէի ամուր բերդերը ապաստանած ապստամբները. յետոյ կայս. զինուորները քաջարի յարձակումով մը, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, գրաւեցին նոյն տեղը։ Այդ ընդհարումին մէջ ապստամբներէն երկու հազար ողջ ձերբակալուեցան եւ տասնըութ հազար ալ դիակները ընդհարման վայրը գտնուեցան։ Ապստամբներէն շատերը վիրաւորուեցան։ Ապստամբներուն պետն ալ վիրաւոր վիճակի մէջ փախաւ։ Նաեւ մեծաքանակ զէնք ու ռազմամթերք ձեռք անցուեցան։ Ճէպէլը Րիմէ գաւառակին Սէլֆէ գիւղին կեդրոնի բերդը ապաստանած ապստամբները չկրնալով դիմադրել, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կայս. զինուորներուն կողմէ կատարուած դիւցազնական յարձակումին, այդ բերդը գրաւուեցաւ եւ ապստամբները մեծամեծ կորուստի ենթարկուեցան։ Այս յաջողութեանց առթիւ բերդին ալ ու տարածքին հեռաւորագոյն շրջականերու ժողովուրդներն ալ ներում ու գթութիւն հայցեցին. ասոնց հանդէպ պաշտպանութիւնը ապահովելու կ՚աշխատուի եւ միւս կողմէ ապստամբներուն հալածումը առաջ կը տարուի.»

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐՈՒ հետ կատարուած ընդհարումի մը առթիւ վիրաւորուած Հիւսէին անուն զինուոր մը, Գ. Զօրաբեանի, Համիտիէ հիւանդանոցին մէջ դարմանուելով բժշկուեցաւ։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, հարիւր ղրուշ հանգանակ, թագով եւ Լիաքաթի արծաթ նշանով մը շնորհուեցաւ այդ զինուորին, որ Սէլանիկ ուղեւորեցաւ։

—Մանաստըրի նահանգին Ֆլորինայի շրջակայքը երեւան ելած եւ վեց հոգիէ բաղկացած պուլկար աւազակներու խումբ մը հալածուեցաւ։

ԳՈՍՈՎԱՅԻ կուսակալ Մահմուտ Շէվքէթ փաշա Պէրանէ կը գտնուի՝ քննական պաշտօնի համար։

ԳԱՀԻՐԷԷՆ կը գրեն թէ Կայս. Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ կատարուելիք հանդէսները կազմակերպելու համար կազմուած յանձնաժողովը կը փափաքի պարահանդէս մը ալ Էզպէքիէի պարտէզին մէջ տալու այդ հանդէսին։ Այդ առթիւ հրաւիրատոմսեր պիտի ուղղուին ընդհանուր հիւպատոսներուն եւ եւրոպական գաղթականութեանց երեւելիներուն։ Նոյն գիշերուան հանդէսին հասոյթները պիտի յատկացուին Հիմայէի եւ բարեգործական հաստատութեանց։

ՍԵՐՊԻՈՅ կրթական նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Պ. Սովտօվիչ եւ մայրաքաղաքին պաշտօնեայ Պ. Եաւրմովիչ, որոնք Պ. Սիմիչի հետ Սերպիոյ կողմէ պատուիրակ կարգուած են, Թուրքիոյ հետ վերանորոգուելիք առեւտրական դաշնադրութեան բանակցութիւններուն համար, երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ յուլիս ամսուան հասոյթը եղաւ 1,626,898 ղրուշ. անցեալ տարի եղած էր 1,637,502 եւ նախորդ տարին ալ 1,612,621։ Այս տարի մարտի սկիզբէն մինչեւ յուլիսի վերջը հասոյթներու գումարն է 6,291,022. անցեալ տարի եղած էր 6,284,301 եւ նախորդ տարին ալ 6,222,384։

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳԻՐ.— Պէնկազիի եւ Անատոլի եզերքին միջեւ հաստատուելիք անթել հեռագրին պատրաստութիւնները աւարտած ըլլալով, Կայս. Գահակալութեան տարեդարձին օրը հաղորդակցութեանց փորձերուն պիտի ձեռնարկուի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պարոն Մարշալ Ֆօն Պիպէրշթայն որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ Պերլինէն Կ. Պոլիս դարձաւ Արեւելեան Ճեպընթացով։ Կայս. Պալատան կողմէ Խարիճիէ արարողապետ Ղալիպ պէյ եւ Բ. Դրան կողմէ ալ Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին քարտուղարները Սիրքէճիի կայարանը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին։ Գերմանիոյ դեսպանատան եւ հիւպատոսարանին պաշտօնեաներն ալ նոյն նպատակով Սիրքէճիի կայարանը գացած էին։

—Դեսպանը Թարապիոյ ամառանոցը գնաց։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԷ ԶԵՐԾ.— Ձեռնհաս պաշտօնատունը ծանուցեր է ամէն կողմ թէ տոմսակներու եւ արձանագրութեան մասին կատարուած քննութիւններու արդիւնքը պաշտօնական ակնկալելիները դրոշմաթուղթէ զերծ պիտի ըլլան։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Կրէբարիս մօտերս արձակուրդով Աթէնք պիտի մեկնի։ Անոր բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բոթէն։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ գաւառական թերթը կ՚ըսէ թէ անցեալ յուլիս 22էն ու 27էն Պօլպուլա գաւառակին Սէրայիքը, Էլխէնաւր եւ Լաւի գիւղերուն մէջ կարկուտ տեղալով վնասներ է հասցուցած։ Փոթորիկէն ալ մէկ քանի մը տուներ եւ քանի մը պարտէզներ մասամբ կամ ամբողջովին վնասուեր են։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԻ Ղալաթիոյ, Պօլսոյ ու Բէրայի գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ երկուշաբթի 15|28 օգոստոս։

ՊՈԼՍՈՅ Թղթատարական քոլի-փոսթալներու տարբեր ճիւղին անօրէն Րիզա էֆ. որ մէկէ աւելի պաշտօնէ դադրեցուցուած էր եւ դատարան ենթարկուած, Պետական Խորհուրդին մէջ դատուելով անպարտութեան վճիռ առնելով, որով երէկուընէ վերահաստատուեցաւ իր պաշտօնին մէջ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը Ռումանիոյէն վտարեց Պուքրէշի մէջ հրատարակուող յունարէն մէկ քանի լրագիրներու Տնօրէնները եւ խմբագիրները։ Ռումանիոյ զանազան քաղաքներէն տասնըվեց Հելլէններ ալ պիտի վտարուին։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻԻ կուսակալ Էնիս փաշա Իսկէլիպ գացեր է՝ քննական պաշտօնի համար։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ կը գրեն թէ Նեղոսի ջուրերուն բարձրացումը այս տարի ուշացեր է, սակայն Տէլթա եւ միջին Եգիպտոսի գտնուած ջրամբարներու միջոցաւ արտերը ոռոգուեր են։ Վերին Եգիպտոսի մէջ, սակայն, ջուրի նուազութիւնը պիտի վնասէ հունձքերուն։

ՀԻԼՄԻ ՊԷՅ, ոգելից ըմպելիներու եւ արմաւներու մաքսատան Տնօրէնը, երէկ Իզմիր ուղեւորեցաւ՝ տեղւոյն մաքսային գործառնութիւնները քննելու համար։

ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ եւ հանքերու գործառնութեանց քննիչներէն Կերապետ էֆ. Սելանիկ ուղեւորեցաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ, Պօլսոյ ու Բէրայի ճիւղերը գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի՝ 15|28 օգոստոս։

ՇԻՐՔԷԹԻ կառաբաւոր շոգենաւը, երէկ իրիկուն ժամ 11 ու կէսին, երբ Սիրքէճի կը մօտենար, մաւնա մը անոր վրայ ինկաւ։ Մաւնան խորտակուեցաւ եւ քիչ մնաց որ ընկղմէր, սակայն կարելի եղաւ ցամաքի մօտ տանիլ ու փրկել։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եսայեանի։ Ներկայ էին Միհրան Սէթեան, Մկրտիչ Աստուրեան եւ Տիգրան Տէր-Ներսէսեան էֆ.ները։ Ինչպէս երէկ ծանուցած էր, այս օրուան Ժողովին ներկայացան Տնտես. Խորհուրդի անդամները գրեթէ ամբողջութեամբ եւ Պատրիարքարանի ելմտական վիճակին վրայ ինչ ինչ բացատրութիւններ տուին։

Նիստը կը շարունակուէր լրագրիս մամուլը դրուած պահուն։ Հետեւեալ վարչական որոշումները վաղուան թիւով։

—Հաճընէն կը գրեն մեզ, յուլիս 29 թուակիրով.— Այսօր քաղաքիս Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ անօրինակ դէպք մը պատահեցաւ, այն է բողոքական երիտասարդի մը եւ բողոքական աղջկան մը պսակադրութիւնը՝ առանց դրամի։ Երիտասարդը՝ տեղւոյս բողոքականներու Հօլ վարժարանէն շրջանաւարտ աղջկան մը կը սիրահարի։ Վերակացուները աղջիկը կը բանադրեն ու հրամայեն այդ տղուն չառնել երիտասարդը։ Ու օրին մէկը գաղտուկ Մարաշ փախցնել ուզած միջոցնուն երիտասարդը քանի մը ընկերակիցներով ընդ առաջ կ՚ելլէ եւ կ՚առեւանգէ աղջիկն որ եթէ կ՚ուզէ իրեն հետ ամուսնանալ, եւ միայն ճանապարհներէն։ աղջիկը անմիջապէս ձիէն վար իջնելով երիտասարդին հետ քաղաք կը վերադառնայ։ Բողոքական միսիոնարը եւ պատուելիները այս դէպքէն խիստ բարկանալով, չուզեցին պսակել երբ յիշեալները իրենց դիմեցին, որով երիտասարդն ու աղջիկը ստիպուեցան մեր եկեղեցին դիմել, ուր առանց հոգեւոր վերին մարմնոյ մը անօրինութեանը ապաւինելու կամ դիմելու, որոշեալ ժամին պսակեցին զանոնք։ Դիտելի է որ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը խստիւ արգիլած է առանց դրամի խորհուրդ չպսակել, ասկէ առաջ, ի՛նչ ազգէ եւ կրօնքէ ալ ըլլայ։

«Այս պարագան որոշապէս քաջ դառնութեան առիթ եղաւ քաղաքիս բարեկամ հայ ժողովրդեան մէջ որ չուզեր անսալ բնաւ որ իր Եկեղեցւոյ ծէսերն ու կանոնները այս կամ այն Թաղականին կամ եկեղեցպանին քմաց համար զեղծուին ագահաբար։ Ուստի Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսէն ուղղութիւնը կը սպասեն։»

—Ս. Պատրիարքը նախընթաց օր Պիւյիւքտէրէ գտնուած ժամանակ, այցելութիւն տուաւ Բարձր. Արքումաճ փաշա Ենուքեանի, ինչպէս նաեւ Գարակէօզեան Գրիգոր, Եանեան Մկրտիչ, Եազըճեան Ռուբէն, Թոփճեան Կարապետ էֆ.ներու, եւ Մէրճանեան Չինոզ պէյի եւ Հայ-Բողոքականաց ազգապետ Փօյաճեան Գէորգ էֆ.ի։

—Պատրիարքարանի գործակատար Ա... էֆ. Ֆէնէրին երկուշաբթի օրը Ոստիկանութեան նախարարութեան օգնական Վեհմ. Րուֆքա պէյի այցելելով, իր դիմաց Ս. Պատրիարքին՝ շնորհաւորեց իր պաշտօնը։

—Ս. Պատրիարքը շնորհակալական գիր մը ղրկած է Վեհմ. Սիւան Ֆէրիտ պէյի, Տպագրական Տեսչութեան օգնական անուանուելուն առթիւ։

—Եազըճեան Գալֆայեան Որբանոցի Տիկնաց Խնամակալութիւնը վաղը նիստ պիտի գումարէ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, խորհրդակցելու համար Որբանոցին ներքին բարեկարգութեան վրայ։ Այս առթիւ Քէրիւմիէ Մայրապետ երէկ տեսակցեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ։

—Ազգ. Պատրիարքարանի դիւանապետները, երէկ, Ս. Պատրիարքին նախագահութեան ներքեւ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին, կեդրոնական անաւկի վերաբերմամբ։

—Պէօյիւքտէրէի Թաղ. Խորհուրդը, Թաղին անասնական անձեռնմխելի վիճակը պարզելով, խնդրեր է Պատրիարքարանէն որ իր գիւղացւոց հոն գտնուող բարեկեցիկ ազգայիններէն գումար մը հանգանակելու արտօնութիւն տրուի։ Այդ գումարը պիտի յատկացուի անդամոյն փուռին չենութեան եւ եկեղեցւոյ ու վարժարանին պէտքերուն։

—Ս. Պատրիարքը գիր մը ուղղելով Ակնքամորտերոյ Թաղ. Խորհուրդին, կը հաղորդէ Կրօն. Ժողովոյ այն որոշումը, որով արտօնուած է Գալուստ Տ. Մեսրոպ քհ.ի պաշտօնավարել իրենց եկեղեցւոյն մէջ, մինչեւ որ խորհուրդը առաջիկային վերջնական կարգադրութիւն մը ընէ այդ մասին։

—Երզնկայի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ Տ. Մեսրոպ քհն. Թարգման երկար ամուսնական փսլնձոց դատաւորութեան եր։ Արդ, անդամներու խնդրանաց վրայ, Կրօն. Ժողովը ներած է մէկէ աւելի քահանայ, եւ արտօնած կրկին քահանայագործելու։

—Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ քարոզիչ կոչուած է Տ. Մեսրոպ Վ. Նարոյեան։

—Բերայի Արամեան տնօրէն օրիորդ մը Ցոյն կառապանի մը հետ ամուսնանալու համար Օրթագիւղի եկեղեցին ընդունուելու խնդրանօք Ֆէնէրի Պատրիարքարանը դիմած է։

—Դաւիթ էֆ. Խուշիկեան իր պաշտօնական կրօնի ատեան դատաւորներէն վերջին երկու հաստատները Ս. Պատրիարքին ներկայացուցած ըլլալով վաւերացուելու համար, Ն. Սրբազնութիւնը յանձնեց զանոնք Միքայէլ Տ. Յովհաննէս աւագ քհն.ի՝ ի քննութիւն։

—Էտիրնէի առաջն. տեղապահ Տ. Արսէն քհն. Դեբեռեան, երէկ Պօլիս եկած ըլլալով, ներկայացաւ Ս. Պատրիարքին։ Տ. Արսէն քհն. Ս. Պատրիարքին յանձնեց Էտիրնէի Առաջնորդին եւ Գաւառ. Ժողովին կողմէ պատրաստուած գիր մը, Ռուսաստանի դպրոցներուն եւ եկեղեցական կալուածներու վերադարձման առթիւ, որով շնորհակալութիւն կը յայտնուի Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին եւ Ս. Պատրիարքին, այս մասին եղած ջանքերուն համար։

—Կէտիկ Փաշայի Թաղային-դպրոցական գործերու կարգադրութեան համար, Պատրիարքական տեղապահ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան յառաջիկայ ուրբաթ օր նոյն Թաղին Խորհրդարանը երթալով, ողջակցութեամբ Պատրիարքարանէ որոշեալ երեք անձերու, պիտի ձեռնարկէ վարժարանի վերանորոգման համար ուսուցչական վերակազմութեան եւ կարգադրութեանց, մինչեւ այն տեն նոր Թաղ. Խորհուրդ մը կազմուելու, որուն պիտի անցնին որոշեալ երեք անձերուն վրայ աւելցնելով Թաղին պատուաւոր ազգայիններէն երկու հոգի եւս։

—Սկիւտարի կրթական եւ եկեղեցական մատակարարութեան միացման Խնդիրը Յանձնաժողովը երէկ վերջին նիստ մը գումարեց Ս. Խաչ Թաղ. Խորհրդարանին մէջ, ատենապետութեամբ Բարթող էֆ. Թէլեանի եւ ի ներկայութեան անդամներու մեծամասնութեան։ Յանձնաժողովը իր խորհրդակցութեանց եւ ուսումնասիրութեանց արդիւնքը ամփոփած էր երկար տեղեկագրի մը մէջ, ուր գծուած էին դպրոցներու եւ եկեղեցիներու մատակարարութեանց միացման գլխաւոր պայմանները։ Տեղեկագիրը ի մէջ այլոց կը պարունակէ որ երկու թաղերու շրջագայութիւնը վերջնական ինչպէս նաեւ երեք վարժարաններու ուսումն. հոգաբարձութեան հոգը միակ կարող անձի մը յանձնուի։ Յանձնաժողովոյն բոլոր անդամներն ալ ստորագրեցին տեղեկագիրը որ այսօր ներկայացուելով Թաղ. Ժողովոյ վաւերացման պիտի ենթարկուի։ Դպրոցական տարեշրջանին մօտեցման պատճառաւ, Թաղ. Ժողովը ինք պիտի ընտրէ ժամանակաւոր Թաղ. Խորհուրդ մը, որ կրթական եւ եկեղեցական մատակարարութեան միացման գործը կազմակերպելէ ետք պիտի հրաժարի, եւ եթէ հարկ ըլլայ, երկու Թաղերը ըստ սովորութեան քուէարկութեամբ պիտի ընտրեն Թաղ. Խորհուրդը։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՎԻԷՆՆԱ, 22 օգոստոս.— Լոնտոնէն ստացուած հեռագիրներու նայելով Ճաբոնէն անգլիական թերթերուն ուղղուած բոլոր հեռագիրները կը հաստատեն թէ Ճաբոնի ընդհանուր կարծիքը բացարձակապէս լաւատես է Բարթմաութի բանակցութեանց վերջնական ելքին համար։ Անոր հակառակ ռուսական բոլոր միջավայրերը յոռետես են, եւ օրէ օր աւելի կը հաստատուին իրենց այդ զգացումին մէջ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Ռուզվէլթ նախագահը կը հերքէ այն լուրը թէ առաջարկած ըլլայ միջնորդին իրաւարարութեամբ լուծել խնդիրը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բարթմաութէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ ճաբոնական պատուիրակութեան անդամներէն մէկը վստահեցուցեր է որ պատուիրակներու յառաջիկայ գումարումը անկասկած մը պիտի ըլլայ, վասն զի ճաբոնական պատուիրակները բոլորովին նոր պայմաններ պիտի առաջարկեն։

ՊԵՐԼԻՆ.— Պ. Վիթէ յայտարարեց Լոքալ Անցայկըրի թղթակցին թէ բնաւ յոյս չունի հաշտութեան, վասն զի ճաբոնական առաջարկութիւնները Ռուսիոյ համար անընդունելի եւ անարգական են։ Կ՚աւելցնէ նաեւ թէ հաշտութիւնը թէեւ բացարձակապէս անհրաժեշտ է Ռուսիոյ համար, սակայն Ճաբոնի յամառութիւնը կը ստիպէ Ռուսիան պատերազմը շարունակելու։

ՕՍԹԷՆՏԷ.— Կը ծանուցուի թէ Ռուզվէլթ նախագահը, Պ. Ռոզէնը իրեն հետ խորհրդակցելու հրաւիրելէ առաջ, Անգլիոյ, Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի աջակցութիւնը ապահովեր է իր ձեռնարկին ի նպաստ. Նաեւ Միքատոյին հետ ալ հաղորդակցեր է։ Պ. Ռուզվէլթ, այսօր, տեսակցեցաւ Ճաբոնի նախկին գործակատար Պ. Քոնէքօյի հետ։

ԲՈՐԹՍՄԱՈՒԹ.— Իբրեւ ստոյգ կը հաստատուի թէ նախագահ Ռուզվէլթ, Պ. Ռոզէնի հետ ունեցած տեսակցութեան, բրիտանական առաջարկութիւն ըրեր է, բայց յայտնի չէ թէ հաշտութեան պայմաններուն բոլոր յօդուածներո՞ւն համար է, թէ միայն այն երկու կէտերուն որոնք կը վերաբերին Սախալինի Թողուելուն եւ պատերազմական տուգանքին հատուցման, զոր Ճաբոնները կը պահանջեն եւ Ռուսները կը մերժեն։

ԲԱՐԻԶ.— Վենեզուելայի հետ եղած խնդիրները իրաւարարական ատեանի մը միջոցաւ կարգադրելու համար եղած ընդդիմութիւնը նուազեցաւ։

—Պետերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ կայսերական Խորհուրդը, արտակարգ նիստի մը, հաշտութիւնը կնքելու որոշում տուեր է։ Ասոր վրայ պատերազմական տուգանքին վերաբերեալ նոր առաջարկութիւններ հեռագրուեցան ռուսական պատուիրակներուն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզին ստացած հեռագիր մը նայելով, Ճաբոնի կառավարութիւնը նոր զիջողութեանց համար հրահանգներ հեռագրեր է ճաբոնական պատուիրակներուն, որոնք այսօր պիտի հաղորդեն հաշտութեան բանակցութեանց գումարումին։

ԲԱՐԻԶ.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ, հակառակ տրուած լուրին, Ռուզվէլթ նախագահը ինքզինք իբրեւ իրաւարար չէ առաջարկեր, այլ Բեթերսպուրկի եւ Թոքիոյի կառավարութեանց առաջարկեր է փոխադարձ զիջողութիւններ ընել՝ համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։ Ռուսիոյ ու Ճաբոնի պատասխանը եթէ այսօր չժամանէ, պատուիրակներուն գումարումը հինգշաբթի օրուան պիտի յետաձգուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բեթերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ հանրային կարծիքը բաժնուած է՝ հաշտութեան բանակցութեանց ելքին համար։ Մեծ մասը անխուսափելի կը նկատէ բանակցութեանց խզումը։ Նաեւ այնպէս կը նկատուի թէ Ռուսիոյ քաղաքականութեան հանդէպ պէտք եղածին չափ ապահովուած է իր բարեկեցութիւնը եւ հաշտարար ոգին, որով ի բաւականին պատասխանատուութիւնը ու պատերազմին վերսկսման խնդիրներու մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզին ստացած հեռագիր մը նայելով, Օեամա մարէշալը, որուն բանակին թիւը վերջերս մեծապէս աւելցեր, հրաման ստացեր է զինուորական մեծ ցոյց մը կատարել, ռուս կառավարութեան վրայ ազդեցութիւն մը ընելու յոյսով, որպէս զի հարկադրուի ընդունիլ ճաբոնական պայմանները։

ԲԱՐԻԶ.— Ամերիկայէն այսօր ժամանած հեռագիրները յուսահատ են։ Կը կարծուի, սակայն, թէ բանակցութիւնները պիտի շարունակուին եւ առայժմ խզում տեղի պիտի չունենայ։

—Բարիզի Սակարանին փակման պահուն գինները աւելի էին։ Զրոյց եղաւ թէ հաշտութեան բանակցութիւնները խզուած են։

ՎԻԷՆՆԱ.— Թոքիոյի մէջ գումարուած նախարարաց Խորհուրդ մը, Միքատոյին նախագահութեամբ, հաշտութեան համար նպաստաւոր որոշումներ առաւ։ Հաշտութիւնը աւելի օգտին պիտի կնքուի։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան հեռագիրներուն մէջ։)

ՀՌՈՄ.— Պաշտօնական շրջանակներու մէջ այնպէս կը կարծուի թէ պէտք չէ քաղաքական այն մեծ կարեւորութիւն ընծայել Ֆրանսայի ու Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարներուն՝ Պ. Պ. Ռուվիէի եւ Թիթթոնիի մօտալուտ հանդիպումին։ Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի կառավարութիւնները համաձայն են Միջերկրականին բոլոր խնդիրներուն համար, եւ մանաւանդ Մարոքի գործին համար։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ կը հերքուի այն լուրը թէ նախարարապետ Պ. Ռուվիէ իր գիւղագնացութիւնը պիտի ընդհատէ եւ Բարիզ պիտի դառնայ Թանժէրի մէջ ֆրանսական հպատակի մը ձերբակալման վերաբերեալ միջադէպը կարգադրելու համար։ Պ. Սէն Ռընէ Թայեանտիէ մէկ հեռագիրն կը սպասուի, որ Մարոքի պատասխանը պիտի հաղորդէ Ֆրանսայի բողոքներուն համար։

—Պուքրէշի յունական Բազրիս լրագրին բոլոր խմբագիրները վտարուեցան Ռումանիայէն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 9 Օգոստոս		
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	98 25
Ամէնէն բարձր գին	»	98 35
Ամէնէն վար գին	»	98 25
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	130 —
Ամէնէն բարձր գին	»	130 25
Ամէնէն վար գին	»	130 —
ԲԱՑՈՒՄ 10 Օգոստոս		
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Ք. Կ.	98 21
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	129 62
Շիրքէթի Խայրիէ		32 —
Քարասու		118 —
Ռէժի		18 —
Օսմ. Պանքա		— —
Յունական Պանքա		428 —
Տէրգօս		245 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 02
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 50
» ժուիսանս		2 62
» պարտաթուղթ		488 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		513 —
Թրանսվալ		79 —
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		310 50
» » » Բ		269 75
Լավրիոն		58 —
Անատոլիի երկաթ. բաժնեթուղթ		16 40
» » պարտաթուղթ		527 —
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 27
Բարիզ » »	Ֆր.	22 93 3/4
» » չէք	»	— —
Պերլին անմիջապէս չէք	մարք	18 67
Վիէննա չէք	ֆիօր.	21 90
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87 14
Անգլիական ոսկի	»	109 35
Բօլ Էմբէրիալ	»	90 10
Քրիմից	»	51 10
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 37
Մէթալիք	»	— —
Ռուսիոյ Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Օգոստոս		
Անգլիական Քօնսոլիտէ		90 43
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	90 12
	գոց.	90 —
Օսմանեան Պանքա		13 75
Ռուսական 1888–1889		88 50
Հելլէնական 5 %		54 —
» Մօնօբոլ		54 —
Պուլկարական 1892		101 —
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		105 75
Ճափոնական %		88 50
Թրանսվալ		3 —
Չէրթըրտ		1 72
Փոխանակագիր		25 27 1/2
ԲԱՐԻԶ, 22 Օգոստոս		
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 57
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղր.	91 30
	գոց. »	91 10
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	595 —
Օսմանիէ	»	— —
Ռումէլի երկաթուղի	»	132 25
Օսմ. մաքսատուն	»	477 —
Օսմ. Ռէժի	»	412 —
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	512 —
Քրէտի Լիոնէ գումբոլ կա.	»	1121 —
Իտալական Ռանթ	»	105 25
Սպանիական արտաքին	»	91 35
Աւստրիական	»	101 90
Թրանսվալ	»	78 50
Ռուսական 4 % 1901	»	88 60
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 165
Պալիա Քարաայտըն	»	702 —
ՎԻԷՆՆԱ, 22 Օգոստոս		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239 90
Ռումէլի երկաթուղի	»	141 50
Օսմ. Ռէժի	»	381 —
ՊԵՐԼԻՆ, 22 Օգոստոս		
Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	89 90
Ռումէլի երկաթուղի	»	134 —
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 340
ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 22 Օգոստոս		
Օսմ. միացեալ պարտք		90 43
Ռումէլի երկաթուղի		131 50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— 4 % քոնսոլիտէ Օսմ. պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթղթերու գեթերուն պայմանաժամը 1899 սեպտ. 1|13ին սպառող թիւ 19 կտրոնները, եթէ մինչեւ յառաջիկայ 1|14 սեպտ. չներկայացուին վճարուելու համար, չեղեալ պիտի նկատուին։

Կ. Պոլիս, 1|14 օգոստ. 1905

1—5

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ

250,000,000 Ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բէրա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էսկիշէհիր, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էլպասան, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Խոտիտա, Լառնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մէրսին, Միթիլի, Մանիսա, Նիկոսիա, Ուշագ, Փորթ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Ըսկիւպ։

Որոշեալ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանթ-գուրան) փոխատուութիւն կ՚ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կու տայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ՚ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, առեւտրական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան դրամներ կը փոխէ, կ՚առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ՚ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Չէլիքտաշ երկաթեայ մէջ՝ հաստատուած մասնաւոր խուցերու մէջ (պէթոնով եւ մեքենական ամրացուած), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ՚ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վճարահասութեանց մէջ եղած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, աւանդ տրուած արժեթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ՚առնուի եւ օրուան փոխանակագինին համաձայն։ Անոր տէրերը հաշւոյն կ՚անցուի պայմանաժամին կամ գանձման օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժեթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժեթուղթեր կ՚ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Պրիւքսէլ, Հաագ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուներու տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը իրենց դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, զանոնք տեղէն առնել կամ իրենց հասցէին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ առեւտրական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գինով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումէլիի երկաթուղի, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէ, Յունաստանի Ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակացանկի մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ՚ընէ հաշուընթացով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամին առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրօններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գտնուած արժեթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատուցած է՝ եւրոպական Սնտուկներ արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սնտուկներուն մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ՚երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրէն հարիւր վճարելէ առաջ եղած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, յաւելեալ վճարման գինով։ Այս պաշտպանութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուղղակի։ 18—50

ՌՕՊԷՐԹ ԳՈԼԷՃ

Վարժարանին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 1|13ին։ Կարգադրութիւններ եղած են վաճառականական ուսումը բաղձացած կատարելութեամբ ուսանելու համար։ Վարժարանին մասնաւոր բժիշկը՝ ուսանողներու առողջութեան, մարմնամարզներուն եւ բարքերուն, ինչպէս նաեւ վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ կը հսկէ։ Մարմնամարզի նոր եւ գեղեցիկ մասնաւոր շէնք մը կառուցուած է նորագոյն, իր մէջ ունենալով մարմնամարզի ամէն տեսակ գործիքներ, վերջին դրութեանց համաձայն։ Երկու տարիէ ի վեր բացուած է նաեւ փոքր տղոց յատուկ նոր շէնք մը, ուր կ՚ընդունուին մինչեւ տասը տարեկան աշակերտներ։ 5—24

Առաջնակարգ Ընկերութիւն **Հունկարական** Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461.[illegible]35,390 ՖՐԱՆՔ

Այս Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ [illegible], ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտ եւ մանկանց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցման գանձելի տարեթոշակներու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ՄԷԿՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՋԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.
Մեր գործակալը Տ. Գ. ՏԱՎԻՍՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, Թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕԳԻՒՍԹ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաքան խան

18 32—50

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Ջղացաւութիւն, կէսգլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆլիւէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տօքթէօռ ԴԸՌՕՆԷՅԻ հակաջղացաւական դեղահատներու միջոցաւ։ Գին, տուփ, գրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մեծաքանակ, Տօքթէօռ Գուռնեէ եւ ընկ. 75 Պօէթի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ժ. Մեղիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 14—30

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողական մը երբ պէտք ունիք եւ կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Եանոշ նման ջրաբուժութեանց ջուրերուն դիմելը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք գնել։

VILLACABRAS

[illegible] մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն [illegible] ջուր մըն է եւ [illegible] կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՍ [illegible] ջուրերու նման ոչ խիթ եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ, [illegible] ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՍ՝ [illegible] երկու անգամէն կէս առ. կէս [illegible] է [illegible]։ Գնդութիւն, գլխացաւ եւ [illegible], ժամանակաւոր [illegible] ամէն [illegible] մը Վիլլաքապրասի խմեն, կ'ազատին [illegible] եւ անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։ 32—50

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու եւ դեղավաճառատուններու մէջ։ 3

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիէլ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Շաբաթական ամենէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Էլ Գահիրէ շոգենաւը, նաւապետ Բինէնմաւր, ուրբաթ, 25 օգոստոս 1905, (Ը. Ե.) ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլէ, Իզմիր եւ Պիրէա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մեյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Օգոստոս

- Գշ. 9]22 *Իզմիր, Պիրէա, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայիտ եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ շոգենաւերն [illegible]։*
- Գշ. 9]22 *Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կերասոնտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։*
- Դշ. 10]23 *Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։*
- Եշ. 11]24 *Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն [illegible], Ազով, Օտեսա-Կերսոն, Օտեսա-Նիկոլայեֆ գիծերու շոգենաւերուն հետ։*
- Եշ. 11]24 *Զօնկուլտաք, Կերասոն, Օտեսա. երկուշաբթի ժամը 4ին։*
- Ուր. 12]25 *Տարտանէլ, Միտիլէ, Իզմիր, Քիոս, Պէյրութ, Սամ., Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. երկուշաբթի ժամը 4ին։*
- Շբ. 13]26 *Օտեսա. երկուշաբթի ժամը 4ին։* 11—50

ՍԻՆԿԸՐ

ԿԱՑՍ· ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻԶ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղ մրցանակներ առած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։

Բերա	) 1. *Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։*) 2. » » *Կալաթա Սէրայի դիմաց։*
Կալաթա	) 1. *Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։*) 2. *Թրամվայի կայարանին դիմաց։*
Պոլիս	) 1. *Սուլթան Համամ Թիւ 2։*) 2. *Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։*
Սկիւտար	) *Չարշը պոյը, Թիւ 120։*

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տանը։ 16 38—50

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ԲԱՏԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74 %, որով ՔԷՍ ԲԱՏԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութեանց։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ԳՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՐ, Դրամատնային [illegible] ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, նախկին գանձապետ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Փ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բասմա Գաթըրճըօղլու

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն [illegible] որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։ 28 37—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հիւլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դանօ	1457	Գօգօ	1011	Մալթօ	724	Բաղարիա	136
Ալէփօ	3607	Դէնիօ	1903	Կրանատօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1112
Անճէլօ	1541	Դօրօ	893	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Տասօ	1735
Արքատօ	2277	Դիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանտօ	3557	Թորոնթօ	1195
Պասանօ	1822	Եղոմէնէ	957	Հիբեռնիա	3720	Միլօ	1057	Թրուրօ	1203
Գարաֆինօ	1264	Ֆալքօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1325
Գրավօ	1076	Ֆրանգօ	1718	Լաւտակէր	595	Մուրինօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնա	841	Ֆիտալօ	504	Իտահօ	2354	Նէրօ	1033	Թօրրէ	2327
Գրաֆթօ	4481	Էլգօ	1464	Իտասհօ	5640	Օհիօ	4160	Թոկիօ	1470
Գէլլօ	1371	Էլտորատօ	1820	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թորրիան	487
Գալիբսօ	1357	Էրաթօ	1841	Քիլօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրալթօ	2429
Գոնտէ	1244	Ֆլաւօ	954	Քալինօ	2307	Օթէլլօ	1637	Վասօ	1914
Դագօ	1694	Ֆլորենթիա	1328	Քօլինօ	1700	Բոլօ	510	Վոլօ	1289
Զիբրալթօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռինալտօ	2229	Վօլթուրն.	2396
Սրակօ	1831	Ֆրանչէսգօ	4582	Լէբանթօ	2272	Ռոմէօ	1663	Եէտօ	1350
Ֆիլօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվոռնօ	1843	Ռոլլօ	1615	Զէրօ	1200
Գոլորատօ	4236	Գիգանէօ	1243	Լորէնցօ	3191	Սալէռնօ	1789		

Ընդհանուր վաճառականք Հիւլէն նոր հասած են։

Ալեքքօ շոգենաւը, նաւապետ Բէյլուրս։

Սիբիօ շոգենաւը. նաւապետ Սմիթ։

Ընդհանուր վաճառականք Հիւլէն նոր կը սպասուին։

Թասօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն, օգոստոս 25ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՈՍ
Թիւ 22—24. Քէօֆրիւլիւ Մեյմէթ խան. Ղալաթիա 10 23—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1905 *մարտ* 1 (Ն. Տ.) *չորեքշ. օրէն սկսեալ*
ԳՈՆԻԱ—ԷՐԷԿԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 622
Առտ. և Ճմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	11 —
Գօչին խան		11 31
Ջումրա		12 15
Արըզ Եօրէն		12 43
Ճամաթալը		1 12
Գարաման	ժմն.	1 43
	մկն.	1 58
Սիւտրովա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալլաքա		3 50
Էրէյլի	ժմն.	4 15
	մկն.	4 35
Պուլկուրլու ժմն.	իրիկ.	4 50

ԴԱՐՁ 621
Առտ. և Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
Էրէյլի	ժմն.	5 23
	մկն.	7 20
Ալլաքա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիւտրովա		9 13
Գարաման	ժմն.	9 37
	մկն.	9 52
Ճամաթալը		10 25
Արըզ Եօրէն		10 54
Ջումրա		11 30
Գօչին խան		12 6
Գոնիա ժմն.	իրիկ.	12 35

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՆԵԱՆ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 թուակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօյ, Եէնի խան եւ առ հետեւեալ հասցէներուն.—

Սամաթիա Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Ստոյ եւ Ռուֆին, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պաղճէ գաբու Թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քեամիլ էֆ., շուկայի հրապարակ.
Գուզկունճուկ, Մ. Ա. Անդրէա, Մոտա ճանապարհ.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ս. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց. Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էդիէն Քրէմէզի, Թէվէքքէլի խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռուսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբէսի, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէշատ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնարք.
Նազլը խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14.
Ղալաթիա Գօօբերաթիվի վճռ.ատան դիմաց.

17 *Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։* 14—50

ԱՆՔՈՐ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 183,000,000	Ֆր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ

21 Ղալաթիա, Ինայէթ խան 25—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԹԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Օգոստ. 23ին Սիւաստի, Մարսիլիայէն.
» *28ին Իմէրէթի, Սեւ Ծովէն.*

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Օգոստ. 24ին Սիւաստի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովօռոսիսք.
» *29ին Իմէրէթի, ուղ. Մարսիլիա.*

Ա. կարգ Բաթումի համար 200 ֆր.
» » *Մարսիլիա* » 160 »
Բ. » *Բաթումի* » 150 »
» » *Մարսիլիա* » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 19—50 *Ֆ. ՌԸՏԿԻ*

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամզէզ	300	Թիպս	2500
Ձնաքա	3000	Նէրքիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսիրիս	2250
Քեօնորոս	3000	Բէրա	3250
Տարոս	3000	Սֆինքս	20000
Ուսանլի	3[illegible]0	Կասքոնի	1500
Մազիրիս	2500	Էիւլէս	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՌԻՒԹՈԼ եւ Ընկ.
Ուէթէլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.

20 40—50 13 *Ջէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ*

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութեան կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 44 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 46 խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 41 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 43 խառն Իրիկ.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
11 15	7 58	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ ժմն.	3 52	12 15
11 35	8 18	ժմն. Հայտար Փաշա մկն.	3 32	11 55
12 —	8 30	մկն. Հայտար Փաշա ժմն.	3 22	11 21
1 5	9 38	ժմն. Բէնտիք մկն.	2 13	10 12
1 19	9 52	մկն. Բէնտիք ժմն.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա »	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէյպզէ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանճըլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 56	» Եարըմճա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	ժմն. Իզմիդ մկն.	11 15	7 3
4 21	— —	մկն. Իզմիդ ժմն.	— —	6 38
5 1		» Գէօյիւք-Տէրպէնտ »		6 2
5 34		» Սափանճա »		5 32
6 1		» Հանդէք »		5 14
6 48		» Կէյվէ »		4 18
7 14		» Աք-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 10		ժմն. Պիլէճիք մկն.		1 30
9 55		մկն. Պիլէճիք ժմն.		1 20
1 5		» Քարաքէօյ »		12 30
1 49		» Պօզիւյիւք »		11 54
2 42		» Ին Էօնիւ »		11 17
1 9		» Չուքուր Հիսար »		10 44
1 44		ժմն. Էսկի Շէհիր մկն.		10 5
իրկ.				առ.

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 221 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
10 25	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմն.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք »	12 45
12 5	» Սարըքէօյ »	12 8
12 59	» Ալայունտ »	11 7
1 41	» Չէքիւրլէր »	10 23
2 41	» Տէօղէր »	9 35
3 10	» Իհսանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կազլըկէօլ Համամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Պէօյիւք Չօղանլըր »	6 50
6 6	» Չայ »	6 8
6 51	» Իսհագլը »	5 10
7 15	» Սուլթանտաղ »	4 45
7 46	» Աք Շէհիր »	4 23
8 13	» Արղըթ պէօյ »	3 43
9 —	» Զաւուշճի պէօյ »	3 5
9 38	» Իլղըն »	2 33
10 25	[illegible]-Խանը »	1 39
11 20	Գըզըլ-Էօրէն »	12 57
11 52	» Մէյտան »	12 17
12 52	» Բունար-Բաշը »	11 12
1 30	ժմն. Գոնիա մկն.	10 30
իրկ.		առ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԳԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
12 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմն.	10 —
12 44	» Աղ Պունար »	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ »	8 46
2 4	» Պէյլիք Ահըր »	7 58
3 9	» Սարըքէօյ »	7 1
3 58	» Պէյլէր »	6 4
4 35	» Օսմանլը »	5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	5 —
6 3	» Փոլաթլը »	4 16
7 21	» Մալը Քէօյ »	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ »	1 47
9 —	ժմն. Էնկիւրիւ մկն.	1 —
իրկ.		առ.

28—50

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրիկ.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
1 5	11 15	մկն. Ալայունտ ժմն.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմն. Քէօթահիա մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Իրիկ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. խառն Առտու
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
6 16		մկն. Ատա-Պազար ժմն.	4 54	
6 34		ժմն. Համիտիէ մկն.	4 36	